

Thursday, October 16, 2008

Ng&#i Vi&#t Online

(Theo tài liệu của Ủy Ban Bầu cử Hoa Kỳ - Federal Election Commission)

Chúng ta đã biết dân Mỹ bầu tổng thống và phó tổng thống qua một cử tri đoàn (electoral college). Khi dân chúng bỏ phiếu vào ngày 4 Tháng Mười Một sắp tới, thực ra là họ chọn những ứng cử viên của tiểu bang mình, những người sẽ ngồi trong cử tri đoàn; người cử tri biết trước rằng các ứng cử viên đó sẽ bầu chọn người mình muốn bầu làm tổng thống. Quy định của họ khác nhau và nên nhớ các tiểu bang là quy định của các tiểu bang, và họ có thể theo những cách khác nhau.

Chọn cử tri đoàn như thế nào?

Theo luật và theo thực tế đã dùng từ gần 200 năm nay ở Mỹ, mỗi tiểu bang được quy định chọn một số ứng cử viên (elector) vào cử tri đoàn. Con số ứng cử viên cao bằng số ghế số (tiểu bang nào cũng có 2 ghế số) của người dân (cao thấp tùy theo dân số, dân số thay đổi, 10 năm chính thức đếm lại một lần). Tiểu bang California có khoảng 33 triệu dân, được bầu 53 dân biểu và 2 ghế số cho nên được chọn 55 ứng cử viên. Montana có dưới 1 triệu dân, North Dakota có dưới 700,000 dân, mỗi tiểu bang này được bầu một dân biểu, 2 ghế số, và có quy định chọn 3 ứng cử viên. Các tiểu bang được chọn nhiều ứng cử viên nhất, sau

Bầu cử 2008: Cách chọn ứng cử viên của cử tri đoàn

Tác Giả: Lê Văn Thành

Thứ Hai, 20 Tháng 10 Năm 2008 13:45

California, là Texas (34), New York (31), Florida (27); nhưng tiểu bang khác cũng có 3 tuyển cử viên là South Dakota, Wyoming, Vermont. Năm nay ứng cử viên thành viên cử tri đoàn là 538 người.

Mỗi ứng cử viên ứng cử nộp cho Ủy ban bầu cử của mỗi tiểu bang danh sách những người làm tuyển cử viên, vì họ đã hứa sẽ bỏ phiếu cho mình khi vào trong cử tri đoàn; sẽ đứng trong danh sách lên bảng số tuyển cử viên của tiểu bang. Thông thường thì ban chấp hành tiểu bang của mỗi đảng tổ chức bầu các tuyển cử viên trong nội bộ đảng, hoặc chính họ chọn lấy tùy theo nội quy. Các ứng cử viên được lập hoặc thu các đảng như thông thường thì mình nên để danh sách tuyển cử viên của mình.

Các công chức liên bang không được tham dự vào cử tri đoàn, các đại biểu quốc hội cũng vậy. Đây là một điều rút ra từ điều gì tính được lập gia hành pháp và lập pháp cũng như để phân biệt các người nội m quy định chính trị tách khỏi người máy hành chính.

Như chúng ta đã biết, mỗi đảng chính trị ở Mỹ tổ chức tuyển cử sơ bộ (primary) hoặc “họp, bàn và bầu” (caucus) trong nội bộ đảng để chọn ứng cử viên của đảng. Việc tổ chức này cũng thay đổi theo ý của mỗi đảng ở mỗi địa phương. Có nơi chỉ cho những người đã ghi danh với đảng bỏ phiếu hoặc họp, có nơi cho mỗi cử tri được tự do tham dự. Sau đó, mỗi đảng tổ chức đại hội riêng, thông thường vào Mùa Hè năm bầu cử để chọn ứng cử viên chính thức. Các ứng cử viên được lập hoặc các đảng như chọn theo cách của họ, tùy ứng cử viên tiểu bang.

Bộ u C 2008: Cách ch n t ng th ng c a c tri đoàn

Tác Giả: Lê Văn Th ch

Thứ Hai, 20 Tháng 10 Năm 2008 13:45

Vì vì c b u c thu c th m quy n c a ti u bang cho nên m i ng c viên t ng th ng ph i n p đ n tranh c , ghi danh v i y ban b u c t ng ti u bang, có nh v y tên liên danh c a h m i đ c ghi trên lá phi u. Nhi u ng c viên đ c l p ch ghi danh m t s ti u bang mà thôi, cũng đ c.

Ngày b phi u là ngày Th Ba li n sau ngày Th Hai đ u tiên c a Tháng M i M t, trong nh ng năm chia ch n cho 4, nh 2000 ho c 2008 ch ng h n. M i ti u bang t ch c b phi u v i m c đích ch n các “tuy n c viên” c a ti u bang, danh sách nào nhi u phi u nh t thì đ i đ n cho c ti u bang vào trong c tri đoàn toàn qu c. Trên lá phi u không ghi tên các tuy n c viên này, mà th ng cho c tri hi u là mình b u cho “tuy n c viên c a...” m t ng c viên t ng th ng nào đó.

Danh sách tuy n c viên nào đ c đa s phi u c a ti u bang s tr thành nh ng tuy n c viên chính th c c a ti u bang đó đ b u t ng th ng. Ng c viên t ng th ng nào đ c đa s dân b u thì danh sách tuy n c viên c a ông hay bà đó cũng đ c b u, chi m tr n s phi u b u c a ti u bang. Nh chúng ta đã bi t, riêng hai ti u bang Nebraska và Maine theo l i khác, dân b phi u cho 2 tuy n c viên chung c ti u bang, r i dân trong t ng đ n v b phi u ch n tuy n c viên c a đ n v mình. Khi đó, 2 ng c viên chính có th chia nhau s tuy n c viên. Thí đ , i Maine có 2 đ n v b u dân bi u H Vi n, ông Obama có th th ng 2 phi u c a toàn ti u bang Maine v i m t phi u c a đ n v 1, ông McCain có th chi m đ c m t phi u tuy n c viên đ n v 2. i Nebraska có 3 đ n v b u c dân bi u, k t qu cũng có th nh v y.

Sau khi m i ti u bang đã có danh sách các tuy n c viên r i, nh ng ng i này s h p l i b phi u b u t ng th ng. Nhi u ng i không bi t t ng r ng h s h p nhau i th đô Washington n c M đ b phi u; nh ng s th c thì lu t l n đ nh h ph i h p i th ph m i ti u bang i các nhà l p qu c M n đ nh nh th đ tránh c nh h t p trung m t n i và có th b mua chu c, b các ng c viên giành gi t!

Ngày bỏ phiếu của các tuyển cử viên được luật liên bang ấn định là vào ngày Thứ Hai tiếp theo sau ngày Thứ Tư thì nhì của Tháng Mười Hai. Năm 2008 chúng ta, ngày Thứ Tư thì nhì trong Tháng Mười Hai là ngày mừng 10, và ngày Thứ Hai tiếp theo đó là ngày 15. Bởi đó, các tuyển cử viên ở mỗi tiểu bang mỗi chính thức bầu ông McCain hoặc ông Obama làm tổng thống Mỹ!

Vấn theo ý các nhà lập quốc trước đây hơn 200 năm, khi bỏ phiếu của các tuyển cử viên phải chọn 2 người từ 2 tiểu bang khác nhau, để tránh cảnh tuyển cử viên chọn cho người cùng tiểu bang với mình vào hai chức vụ hành pháp cao nhất. Điềuulo này bây giờ không còn quan trọng nữa vì liên danh của đảng nào cũng chọn tổng cử viên tổng thống và phó tổng thống ở 2 tiểu bang khác nhau.

Nhưng lá phiếu do các tuyển cử viên bỏ sẽ được niêm phong, gửi tới Thượng viện Mỹ, ngày 6 Tháng Giêng năm sau mới được khai ra để đếm kết quả trước các đại biểu của hai viện quốc hội. Sau khi đếm phiếu, tổng cử viên tổng thống hay phó tổng thống nào được đa số tuyển cử (tức là ít nhất bằng một nửa của tổng số phiếu) sẽ đắc cử. Nên nhớ lúc đó quốc hội cũng có các dân biểu và nghị sĩ mới rồi, và họ phải làm lễ tuyên bố ba ngày trước khi “khai phiếu” và đếm phiếu.

Nếu hai tổng cử viên chia nhau 538 phiếu cử tri đoàn, để mỗi người được đúng 168 phiếu thì sao? Hiện pháp đã quy định trong trường hợp không tổng cử viên nào hội đủ quá bán thì các dân biểu Hạ Viện sẽ bỏ phiếu chọn một trong ba người nhì phiếu cử tri đoàn nhất, và lần này mỗi tiểu bang sẽ chọn được một phiếu mà thôi. Ở đây vẫn theo luật quá bán, ai được trên 50%

Bu C 2008: Cách chọn tổng thống của cử tri đoàn

Tác Giả: Lê Văn Thách

Thứ Hai, 20 Tháng 10 Năm 2008 13:45

mßi thành tßng thßng Mß.

Cũng giống như vậy, nếu không có tổng thống viên phó tổng thống nào đạt được quá bán số phiếu cử tri đoàn thì các nghị sĩ Thượng viện sẽ bỏ phiếu chọn một trong số 2 người nhßi u phißu nhßt.

Sau khi đạt được Thượng viện tuyên bố đắc cử rồi, các tổng thống viên tổng thống và phó tổng thống tuyên thß nhßm chßc vào ngày 20 Tháng Giêng.

Xin đọc thêm tài liệu trong cuốn sách “After the People Vote: Steps in Choosing the President” để biết rõ hơn về thủ tục kißm phißu.